

Vogels kijken langs De Digitale Snelweg

Nummer 94

Peter Meijer

Lepelbekstrandloper

Naar aanleiding van het mislukken van het uitzetten van Zweedse Korhoenders ontspint zich half juli 2012 een discussie over het project waarbij geprobeerd wordt de Lepelbekstrandloper te redden. Arnoud van den Berg schrijft in een e-mail dat hij benieuwd is naar de pro's en contra's van het verzamelen van in totaal veertig eieren van de Lepelbekstrandloper in de laatste twee jaar (bij een wereldpopulatie van nog maar honderd paar). Deze eieren werden uitgebroed in Slimbridge (Engeland). De BBC berichtte hierover. Arnoud schrijft verder: 'Dat het een schande is dat deze soort in rap tempo is verdwenen, weten we wel en de oorzaken zijn eveneens min of meer duidelijk. Het betreft het inpolderen van waddengebieden in Korea en China. Het ontbreken van bescherming tegen verzamelaars en fotografen van de bezochte nesten en het gebruik van mistnetten voor de consumptie van steltlopers in wintergebieden, maar hoe en of we de soort voor uitsterven kunnen behoeden is een interessant punt, dat wellicht ook speelt bij onze laaglandkorhoenders'.

De reactie van Norman Deans van Swelm luidt als volgt: 'Het blijft voor mij een project met veel vraagtekens. Waarom reageerde de internationale

natuurbescherming niet of nauwelijks toen het enorme waddengebied in Zuid-Korea met de grond gelijkgemaakt werd en waarom werd de schreeuw om hulp van enkele natuurbeschermers ter plaatse volkomen genegeerd? China is de laatste vijftien jaar als het ware besprongen door een leger westerse struikrovers die er hun beton, staal en asfalt dumpen ongeacht de lokale natuurwetenschappelijke of culturele waarden. Zeer pijnlijk om te ervaren. Wat het reddingsplan zelf betreft, is het nog steeds onduidelijk wat er met de opgefokte vogels moet gaan gebeuren. Worden ze ooit losgelaten en zo ja waar? In de winter in Thailand? Tijdens de trek in China of Korea? Op de toendra van Noordoost-Siberië, waar ze broeden? Misschien om een nieuwe populatie in West-Rusland te vormen? Mijn voorkeur gaat uit naar herstel van de wadden in China en Korea en wie zouden dat beter kunnen doen dan degenen die het gebied verwoestten: de baggermaatschappijen! Mogelijk dat de expertise van Slimbridge gebruikt kan worden om de laatste laaglandkorhoenders op te fokken?' Op dit bericht reageert Arnoud weer: 'Je kunt je afvragen of het broedgebied en de nesten niet meer bescherming kunnen krijgen dan nu het geval is. Vogels die toevallig een route kiezen langs de laatste Oost-Aziatische waddengebiedjes en overwinteren in regio's waar men geen steltlopers consumeert, kunnen nog lang overleven. Je moet maar hopen dat de Slimbridgers de eieren niet bij zulke kansrijke vogels laten rapen. Vermoedelijk weet nog niemand wat er met de gekweekte vogels gaat gebeuren. Men probeert gewoon een aantal vogels in Engeland in leven te houden, terwijl de wilde vogels langzaam maar zeker verdwijnen. Men stelt dat trekgedrag bij deze soort genetisch is

Onderzoekers in Slimbridge hebben eieren van de zeldzame Lepelbekstrandlopers kunstmatig uitgebroed. Van de twintig eieren kwamen er veertien uit. Of deze gefokte vogels het restant van de wilde populatie zullen kunnen redden is nog maar zeer de vraag.
Bron: internet.

vastgelegd. Dan zouden ze dus, als ze in het hoge noorden worden losgelaten, 'automatisch' heen en weer naar de evenaar vliegen. Als dat niet correct is, dan kun je misschien nog wel de soort als kooivogel in stand houden, maar niet meer in de vrije natuur. Het is de vraag of dat nut heeft. Indien er inderdaad sprake is van trekgedrag bij kweekvogels, maar de situatie in oostelijk Azië niet verbetert, dan heeft het uiteraard weinig zin ze daar terug te brengen. Je kan ze ook in het hoge noorden van Noord-Europa loslaten in de hoop dat ze daar gaan broeden en dat ze vervolgens in goed beschermde waddengebieden in Europa en West-Afrika overwinteren. Als dat zou lukken, hetgeen toch een wonderdje zou zijn, dan krijgen we een leuke aanwinst voor de Nederlandse lijst... waarvan de status niet zal verschillen met die van soorten als Nijlgans en Mandarijneend'. Voor de geïnteresseerden is er een video over dit onderwerp te zien op: <http://www.bbc.co.uk/news/science-environment-18840281>. Van de twintig eieren die er naar Slimbridge zijn gebracht, zijn er veertien uitgekomen. Wie jonge Lepelbekstrandlopers wil herkennen, kan op die pagina's ook zijn hart ophalen.

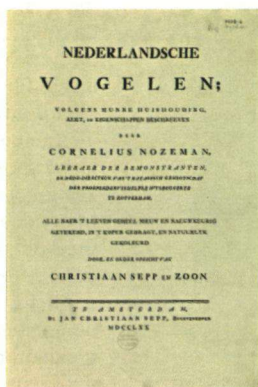
Digitaliseren

Voor mijzelf zal het nog niet nodig zijn, maar als je jonger bent dan vijftig jaar kunnen alle boeken wel de deur uit. Natuurlijk niet als je verzamelaar bent en stukjes wilt schrijven. Voor de Vogeljaarkalender vind ik het zelf heel leuk iets te citeren uit oude boeken. De Koninklijke Bibliotheek in Den Haag heeft onlangs weer een volgend deel van het achttiende-eeuwse standaardwerk 'Nederlandsche vogelen' gedigitaliseerd.

Ruud Vlek schreef in een bericht: 'Nu zijn de eerste drie delen uit de 18de eeuw (1770, 1789 en 1797)

Omslag en titelpagina van 'Nederlandsche Vogelen; volgens hunne huishouding, aert, en eigenschappen beschreeven' door Cornelius Nozeman.
Bron: Koninklijke Bibliotheek, Den Haag (1047 B 10).

In het boek *Nederlandsche Vogelen* staan vele fraaie platen zoals van deze Gaai, waarvan nu ook de digitale versie te bewonderen is.
Bron: Koninklijke Bibliotheek, Den Haag (1047 B 10).

van dit imposante vijfdelige vogelboek online beschikbaar'. Nog slechts twee delen te gaan (deel IV, 1809 en deel V, 1829). Zie: <http://www.kb.nl/bladerboek/vogelen1/index.html>.

Wij lezen hier: 'De vijfdelige uitgave 'Nederlandsche vogelen' is één van de duurste, omvangrijkste en langstlopende uitgaven uit de geschiedenis van het Nederlandse boek. Tussen het verschijnen van het eerste en laatste deel zat niet minder dan 59 jaar. De prachtige gravures werden voor een groot deel gemaakt door de Amsterdamse graveur Christiaan Sepp. 'Nederlandsche vogelen' bevat in totaal 250 beschrijvingen van vogelsoorten die in Nederland voorkomen. De beschrijvingen in het vanaf 1770 verschenen boek werden gemaakt door Cornelius Nozeman (1720-'86), een remonstrants predikant die zich buitengewoon interesseerde voor de biologie. Iedere beschrijving gaat vergezeld van een plaat gemaakt door de van oorsprong Duitse graveur, cartograaf en amateurbio-

loog Christiaan Sepp. Uitgever van het boek was de boekverkoper, graveur en, jawel, amateurbioloog Jan Christiaan Sepp, de zoon van Christiaan. Jan Christiaan nam in 1775, na zijn vaders dood, de productie van de gravures voor zijn rekening, maar het duurde tot 1789 voor het tweede deel verscheen. Inmiddels was ook Nozeman overleden; een gedeelte van de beschrijvingen in het tweede deel werd gemaakt door de Amsterdamse arts en bioloog Martinus Houttuyn (1720-'98), die ook het derde deel (1797) voor zijn rekening nam'.

Natuurmonument De Beer

Het natuurgebied De Beer is ons helaas al lang geleden ontvallen. De herinnering aan dit gebied wordt levend gehouden door Ed Buijsman. Niet alleen door een boek over dit prachtige gebied, maar ook via een website. Zie op: <http://www.natuurmonumentdebeer.nl/index.html>.

De afgelopen tijd is er onder andere informatie over natuurmensen die actief waren op het eiland, zoals Gerrit van Beusekom en Jan Joost ter Pelkwijk, bijgekomen. Het onderdeel over Frans Kooijmans op deze website is uitgebreid met fotomateriaal. Nieuw is de rubriek 'Getuigenissen', waarin een aantal mensen vanuit een persoonlijk perspectief terugkijkt

Foto's vogels van De Beer

Eerste | Vorige afbeelding | Volgende afbeelding | Laatste | Miniaturen

Kluis met nest met eieren. De eerste meldingen van de aanwezigheid van de Kluis op De Beer dateren van 1904. Van Roos en Wachter hebben het in een verslag van een excursie van de Rotterdamse Natuurhistorische Club in 1904: 'Op een drassige vlakte werden tot onze aangename verrassing een halfdozt kluisen (*Recurvirostra avosetta*) aangetroffen, en aan een greppel een nest met eieren van deze soort'. Ook in het verslag van de excursie op 15 juni 1921 van leden van de Nederlandse Vereniging tot Bescherming van Vogels komt de kluis voor. 'Het Zuidelijke deel van het strandgebied wordt ook door kluisen bewoond. [...] Tijdens onze tocht werden er ook maar enkele nesten aangetroffen'. Rond 1950 bedroeg het aantal broedparen van de kluis ongeveer 250. Daarna zou het aantal sterk dalen.

De website over De Beer biedt niet alleen veel interessante informatie, maar omvat ook vele fraaie foto's van vogels en mensen.

op De Beer. Nieuw is ook het onderdeel 'Vogelwaarnemingen'.

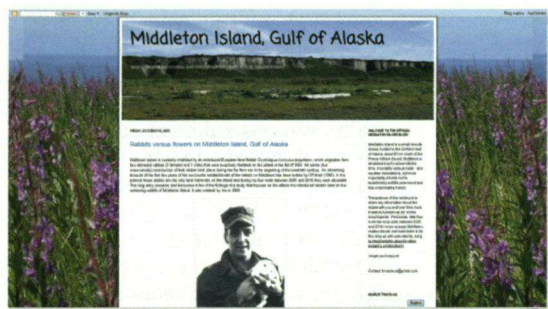
Extremadura

Velen van ons zullen al eens geweest zijn in Extremadura, Spanje. Sommigen, zoals de auteur, verlangen ernaar eens rond te rijden en te genieten van de Grote Trap, de Theklaleeuwewerik, de Kleine Torenvalk of... Uw verlangens kunnen een zekere bevrediging krijgen door te kijken naar de vijftig minuten durende videofilm over dit gebied. Deze film is opgenomen door Guus van Duin en is te zien op internet. Kijk op: <http://www.youtube.com/watch?v=UiWP3dW2SC8>.

Middleton Island

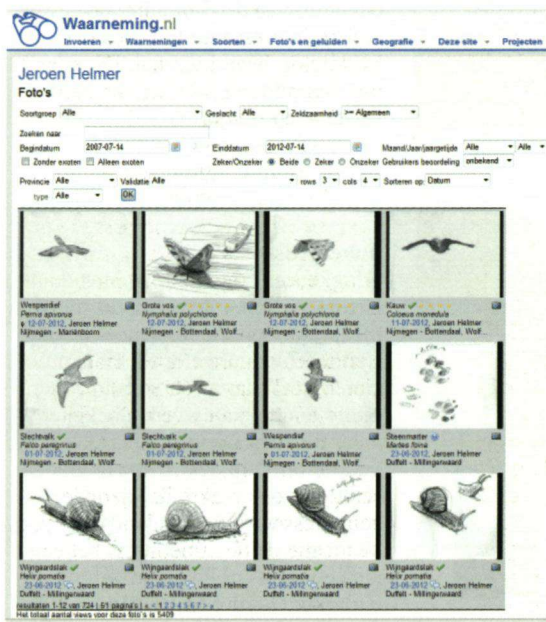
Tim van Nus heeft diverse video's over Middleton Island (in de Golf van Alaska) gemaakt en geplaatst op internet (zie bijvoorbeeld: <http://www.youtube.com/watch?v=OVlp7CqtENY&feature=plcp>). Door gebruik te maken van de genoemde link komt u bij een film over de Beringmeeuw, een vogelsoort die bessen lekker vindt. Na het bekijken van de film kunt u ook nog andere interessante filmpjes over Middleton Island vinden. Dit eiland ligt op ongeveer 120 km ten zuidwesten van Cordova. Er is een weerstation. Tim schrijft: 'Tussen 2005-'10 bezocht ik Middleton Island viermaal. In 2005 in het kader van een vrijwillige schoolstage en daarna ben ik er nog driemaal teruggekeerd (april tot en met augustus) om er de taak van kampeider op me te nemen. Ik werkte er voor de United States Geological Survey (USGS) die er zeevogelonderzoek verricht. Het merendeel van het videomateriaal is uit 2005 afkomstig. Al bij mijn eerste bezoek raakte ik bijzonder geïnteresseerd in dit eiland. Vanwege de locatie en de afmeting is het een ideale plek voor het doen van onderzoek naar onder andere populatiedynamiek.

In 2009 en 2010 werkte ik aan een aantal eigen onderzoeken (op eigen

Tim van Nus heeft diverse video's over Middleton Island die op YouTube te vinden zijn en er is een blog over Middleton Island.

houtje), onder andere naar de verandering van de vegetatie onder invloed van een geïntroduceerde konijnenpopulatie en een dieetstudie onder de volledige populatie Amerikaanse Zeearenden (onder invloed van dezelfde konijnen). Hiervan is echter door omstandigheden (vooral het op eigen initiatief doen van dit soort onderzoeken) nog niets gepubliceerd, maar er wordt aan gewerkt. Vanaf 2006 steek ik de meeste tijd in een broedvogelAtlas voor het eiland die de broedvogelontwikkeling gedurende de laatste honderd jaar beschrijft. De enige beschrijving van de broedvogelgemeenschap dateert uit 1958 (Robert Rausch in *The Condor**).

Veldtekeningen van Jeroen Helmer uit Nijmegen zijn te bekijken via de website Waarneming.nl.

Ondertussen is er heel veel veranderd en heb ik bijna evenveel nieuwe broedvogelsoorten kunnen bevestigen als Rausch bij zijn veldonderzoek in 1956. Door de jaren heen verzamelde ik bijzonder veel materiaal over de historie van het eiland om ook de achterliggende oorzaken voor de veranderingen in soorten en aantallen te kunnen beschrijven'. Tim houdt een blog bij op: <http://www.middletonisland.blogspot.com>.

Tekenen in het veld

Het digitale foto toestel en zelfs de mobiele telefoon kunt u gebruiken in het veld om van een vogel, vlinder of plant een opname te maken. Veldmensen met talenten voor tekenen kunnen dan thuis dit materiaal gebruiken om er een eigen versie van te maken. In het veld zien wij eigenlijk nog maar zeer zelden een persoon schetsen maken. Ricardo van Dijk wijst ons op tekeningen die Jeroen Helmer uit Nijmegen maakte. Ze staan op: http://waarneming.nl/user/photos/51770?from=2007-07-14&to=2012-0714&a%5b%5d=0&sex=0&k%5b%5d=0&s%5b%5d=X&genus=&sure=0&exo_not=0&exo_only=0&fam=0&jaar=0&groep=0&prov=0&sort=date&seasons=0&validatie=B&maand=0&specie=0&stars=0&q=&list_in_lat=0&z=1&page=1.

Het overnemen van deze link is nogal lastig. Handiger dan dit alles over te typen is het naar de website van de auteur te gaan en de link op te zoeken bij De Digitale Snelweg, aflevering 94.

Burgerinitiatief

Zelf ben ik al vele jaren bezig aandacht te vragen voor 'natuurlijke bewoners' in mijn woonomgeving. Daar worden veel woningen afgebroken omdat nieuwbouw noodzakelijk wordt geacht. Wie maakt zich zorgen over de Gierzwa-

luwen die er broeden?

Over het verdwijnen van Huizswaluwen? Het verdwijnen van nestgelegenheid voor Huismussen? Wie maakt zich zorgen over de plekken waar vleermuizen wonen? Dat dit geregeld is in de Flora- en faunawet is nog lang niet overal doorgedrongen. Er is een voorstel voor een burgerinitiatief gemaakt via: <http://www.ruimtevoorvogels.nl/overpetitie.html>. Hier leest u de reden van de petitie: "Veel vogels zijn direct of indirect afhankelijk van mensen. Zo vinden veel vogels hun voedsel in de buurt van mensen en brengen ze er ook hun nageslacht groot. Zo nestelen Huismussen vooral onder dakpannen, Kauwen in schoorstenen en Zwarte Roodstaarten midden in de stad in bijvoorbeeld ontluichtingsgaten van spouwmuuren. Ook zijn vogels in de stedelijke omgeving vaak afhankelijk van het openbare groen voor hun voedselvoorziening en dekking. Na een aanpassing van artikel 11 van de Flora- en faunawet zijn de nestplaatsen van Huismussen, Gierzwaluwen en een aantal andere vogels het hele jaar door beschermd. Bij bouw of renovatiewerkzaamheden moeten deze nestplaatsen dus behouden worden. De bestaande nestplaatsen van deze vogels zijn daardoor in principe goed beschermd. Bij nieuwbouw moeten projectontwikkelaars rekening houden met de op dat moment aanwezige natuurwaarden. Als er nieuwbouw in de plaats van bestaande bouw komt moeten er voor de beschermde vogelsoorten volgens artikel 11 van de Flora- en faunawet vervangende nestgelegenheden worden

gecreëerd. Als nieuwbouw echter plaatsvindt op braakliggend land, of in weilanden, dan zijn in gebouwen nestelende vogels nog niet aanwezig en hoeft de ontwikkelaar dus ook niet volgens de Flora- en faunawet nestgelegenheden aan te brengen. Hierdoor is de kans dat in gebouwen nestelende vogels in een nieuwbouwwijk terecht kunnen, aanzienlijk kleiner. Terwijl er veel makkelijker toepasbare voorzieningen in de handel zijn. Zoals bijvoorbeeld de 'vogelvide', een aangepaste vogelschroef, en in te metselen neststenen voor Gierzwaluwen en andere vogelsoorten.

Als u de petitie ondertekent bent u voorstander van het maken van ruimte voor vogels in de bebouwde kom in de ruimste zin van het woord. De overheid moet ervoor zorgen dat bij nieuwbouw standaardvoorzieningen voor vogels worden aangebracht. Ook moet er zorgvuldig naar de groenvoorziening worden gekeken. Zo worden ook nieuwe woonwijken levendig door de aanwezigheid van tsjilpende mussen en de zomerse klanken van tussen de daken rondscherende Gierzwaluwen. Als er 40.000 steunbetuigingen binnen zijn gekomen kan Bert Houkes, initiatiefnemer van deze petitie, een burgerinitiatief indienen. Zo kan dit onderwerp op de agenda van de Tweede Kamer worden gezet!

Tekenradar

Of teken in ons land toenemen kan ik niet zeggen, maar je hoort meer en meer van mensen die de ziekte van Lyme hebben opgelopen. Er is nu een 'tekenradar', een website waar onder andere kan worden bekeken waar de bedreigingen zijn. Ook is er veel informatie over teken te vinden. Kijk op: <http://www.tekenradar.nl>. Met dank aan Otto de Vries uit Wieringerwerf.

Zangvogels niet 'over tijd'.

Tim van Nus wijst op de website: <http://www.science>
[daily.com/releases/2012/07/](http://www.science/releases/2012/07/)

ScienceDaily LUISTER NAAR JE WITSTEMMETJE.NL De carrière-overstapservice van UMU Utrecht

Songbirds Migrate On Strict Schedule
ScienceDaily (July 25, 2012) — A new study by York University researchers finds that songbirds follow a strict annual schedule when migrating to their breeding grounds — with some birds departing on precisely the same date each year.

The study, published in the journal *PLoS ONE*, is the first to trace the migration routes and timing of individual songbirds over multiple years. Researchers captured wood thrushes by flycatcher "backpacks" recording data on their movements.

Spring departure dates of birds leaving from the tropics to North American breeding grounds were surprisingly consistent, with a mean difference of only three days from year to year, the study reports. Fall migration, however, was far less consistent. Mean departure times later than females, and birds that departed before their nests were more than one journey under their wings.

The geographers, which are smaller than a chick, are released on their backs with thin tags taped around their legs. The devices measure light, allowing researchers to determine location and longitude by recording satellite and sunset times.

"It's quite surprising that the schedules of these birds are so consistent across the entire range, with some of them departing the tropics and arriving at breeding sites in the same day in different years," says study author Kaitlin Foster, a postdoctoral fellow in York's Department of Biology, Faculty of Science & Engineering. "While the schedules there are more hazy than can influence birds' flight schedules, such as weather at departure and expected conditions at the other end of the journey. Amazingly, these birds could anticipate an early consistent in their spring between years."

Interestingly, while their departure times are precise, songbirds' migratory routes can vary widely. "Migratory routes sometimes differed by several hundred kilometers between years, which may reflect a fine-tuning of migration to respond to wet and weather conditions on route, such as during large rain events."

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"
 • Bird Intelligence
 • Pigeon Intelligence

Share This:
 Facebook 19
 Twitter 106
 LinkedIn 46

See Also:
 • Birds
 • Nature
 • Zoology
 • Earth & Climate
 • Global Warming
 • Weather
 • Science Discovery

References:
 • "Migrating Songbirds"

120725200332.htm. Op deze website van Science Daily van 25 juli 2012 worden wij geattendeerd op de nieuwe studie van onderzoekers aan de Universiteit van York (Groot-Brittannië). De onderzoekers ontdekten dat zangvogels een zeer precies schema volgen als zij op weg gaan naar hun broedgebieden. Verscheidene soorten vertrekken elk jaar op precies dezelfde dag.

Windmolens en vogels

Op <http://www.trouw.nl/tr/nl/5151/Vincent-wil-zon/article/detail/3298968/2012/08/10/Windmolen-geen-vloek-maar-zegen-voor-vogels.dhtml> staat te lezen dat windmolens geen groot gevaar voor vogels opleveren. Natuurlijk vallen er wel slachtoffers, maar niet in enorme aantallen.

Dit blijkt uit onderzoeken van Mike Barnard in een artikel op de website 'RenewEconomy'. Er is al eerder aandacht geweest voor individuele onderzoeken, maar Barnard maakt er echt een degelijk overzicht van. Anti-windmolenlobbyisten hebben nu echt een argument minder om zich op te beroepen. In feite zouden vogelliefhebbers voor de bouw van veel meer windmolens moeten pleiten, aldus Barnard. Als je de vogelsterfte door windmolens vergelijkt met de vogelsterfte die het gevolg is van fossiele energie, dan wil je alleen nog maar windenergie. Alle fossiele energiecentrales vervangen door windparken zou per

jaar zeventig miljoen vogelleven sparen! Barnard meldt dat er veel meer raamslachtoffers in één jaar zijn dan slachtoffers van windmolens.

Mocht u mij op zaken willen attenderen of naar aanleiding van bovenstaande reageren: dan kunt u mij bellen of schrijven. Mijn website vindt u op: <http://www.petercmeijer.nl>. Hier vindt u een link naar *het Vogeljaar* en de genoemde links uit de rubriek 'Vogels kijken langs De Digitale Snelweg'. Ook de websites van vogelaars en vogelorganisaties kunt u hier vinden.

■ P.C. Meijer, Mossel 16, 1775 JB Middenmeer, (0227) 50 35 59, e-mail: digitalesnelweg@petercmeijer.nl.